

Zemkopības ministrija

Meža nozare 2021 – 2022 **(attīstība un izaicinājumi)**

Arvīds Ozols
Meža departamenta
direktors

LMSP Kopsapulci
17.12.2021.

Zemkopības ministrija

Būtiskākais 2021 gadā

Zemkopības ministrija

Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes 2015.-2020. (izvērtējums)

Nodrošināta meža resursu pieejamību tagad un nākamajām paaudzēm

- Atbalstīta un īstenota meža vērtības palielināšana, tai skaitā nodrošināta meža apsaimniekošanas CO₂ piesaistes mērķa izpilde:
  - Izkopto jaunaudžu platība(privātajos/valsts mežos) – **182 800 ha/ 208 900 ha**
- Uzlabots meža ilgtermiņa ieguldījums globālajā oglekļa apritē:
  - leaudzēto mežaudžu platība privātajās/ AS "LVM" zemēs – **26 840 ha/ 1 470 ha**

Meža kooperatīvu skaits nemainīgs - 3

Meža bioloģiskā daudzveidība saglabāta esošajā līmenī

- Izveidota meža bioloģiskās daudzveidības novērtēšanas sistēma nacionālā meža monitoringa ietvaros un ievākti dati
- leaudzētas mistrotas mežaudzes - **5 280 ha**

Pieaudzis meža nozares apstrādātas koksnes produkcijas eksports - meža nozares apstrādātas produkcijas eksports (salīdzināmās cenās)ik gadu audzis pret iepriekšējo gadu 1-12 % robežās

Zemkopības ministrija

Normatīvie akti

Likumi

- Grozījumi Meža likumā
- Grozījumi Medību likumā

MK noteikumu projekti

- Grozījumi "Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi"
- Grozījumi "Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi"
- Grozījumi "Noteikumi par koku ciršanu mežā"
- Grozījumi "Noteikumi par meža reproduktīvo materiālu"
- Grozījumi "Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtējās situācijas izsludināšanu mežā"
- Grozījumi "Nacionālā meža monitoringa noteikumi"

Zemkopības ministrija

Atbalsts mežsaimniecībai 2014 – 2020

Apakšpasākums	Platība, ha	Publiskais finansējums, EUR
Meža ieaudzēšana	14 540	4 868 589
Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana	1 773	861 204
leguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai	81 921	22 528 889
KOPĀ	98 234	28 258 682

Zemkopības ministrija

Atbalsts meža īpašniekiem 2021 – 2022

Natura 2000 maksājumi meža īpašniekiem – 12 milj. EUR

2021. gada kāрта (27.08.2021.-27.09.2021.):

- Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana
- Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības
Operatīvā informācija par pieteiktajiem projektiem ELFLA LAP pasākuma "Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un meža dzīvotspējas uzlabošanā"

Aktivitāte	Pieteikumu skaits	Pieteiktais publiskais finansējums	Izsludinātais finansējums	Finansējuma pārpalikums vai iztrūkums
8.4. Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai (9. kāрта)	22	50 053	50 000	-53
8.5. Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanā (7. kāрта)	2 859	4 603 922	6 000 000	1 396 078
KOPĀ	2 881	4 653 975	6 050 000	1 396 025

Zemkopības ministrija

Lauku attīstības finansējums meža īpašniekiem 2023 – 2027 (Latvijas kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna projekts)

- Meža ieaudzēšana un kopšana 4 055 000 EUR
- Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai 11 675 000 EUR (jaunaudžu retināšana un neproduktīvu mežaudžu nomaiņa)
- Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījušas dabas katastrofas 1 000 000 EUR
- NATURA2000 maksājums meža īpašniekiem 11 925 000 EUR (2020. gadā izmaksātais atbalsts bija 4,3 milj EUR)

Zemkopības ministrija

Nākotnes izaicinājumi 2022 +

Zemkopības ministrija

Meža un saistīto nozaru attīstības plānu perspektīva 2030/2050

Izaicinājumi:

- **Klimata politika un SEG mērķi mežiem**
ZIZIMM neitralitāte 2030, AFOLU neitralitāte 2035
Kopējā neitralitāte 2050
- **ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030.gadam**
10% stingri aizsargātu teritoriju, 30% ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem
- **Atjaunojamo energoresursu izmantošanai detalizēti ilgtspējas kritēriji**
- **Ilgspējīga finansējuma regulējums (taksonomija) – investīciju ilgtspējības kritēriju piemērošana**
- **Jaunā ES Meža stratēģijas 2030 pretrunīgie mērķi**

Zemkopības ministrija

Meža un saistīto nozaru attīstības mērķu perspektīva 2030/2050

- Stiprināt mežu noturību pret globālo klimata pārmaiņu izraisītām dabas katastrofām un aizsargāt mežaudzes pret bojājumiem
- Nodrošināt atjaunīgā izejmateriāla – koksnes, stabilu un prognozējamu pieejamību bioekonomikai, t.sk. būvniecībai, no ilgtspējīgi apsaimniekotiem mežiem
- Uzlabot meža produktivitāti un spēju pildīt klimata pārmaiņu mazināšanas lomu ilgtermiņā

Zemkopības ministrija

Meža un saistīto nozaru attīstības mērķu perspektīva 2030/2050

- Attīstīt meža apsaimniekošanas paņēmienus, stiprinot bioloģiskās daudzveidības vērtību integrēšanu, vienlaikus veicinot dažādu meža ekosistēmas produktu un pakalpojumu radīšanu mainīgā vidē
- Konkurētspējīgi un ilgtspējīgi ražot ilglietojamus meža nozares produktus un veicināt to lietošanu Latvijā
- Attīstīt aprites meža bioekonomiku, kur iespējams, piemērojot kaskādes principu
- Aprites bioekonomikas attīstībai atbilstošs izglītības un zinātniskais potenciāls un cilvēkresursu prasmju līmenis

Zemkopības ministrija

ES Meža stratēģija 2030

Galvenie uzsvāri:

Meža **sociālekonomisko funkciju nodrošinājums**: lauku apvidu uzplaukums; meža resursu bioekonomika, kas nepārsniedz ilgtspējas robežas; ekotūrisms; attīstītas prasmes un motivēti cilvēki.

ES meža resursu **aizsardzības, atjaunošanas un paplašināšanas** mērķi: cīņa pret klimata pārmaiņām; bioloģiskās daudzveidības izzušanas novēršana; izturīgas un daudzfunkcionālas meža ekosistēmas; uzlabota ilgtspējīga meža apsaimniekošana; ES mežu kvalitāte un platība.

Paredzēts Komisijas priekšlikums tiesību aktam par **meža novērošanas, ziņošanas un datu vākšanas satvaru**.

Zemkopības ministrija

ES Meža stratēģija 2030

- Stratēģijā ir uzskaitīti dažādu jomu sasniedzamie mērķi, neizvērtējot vai to sasniegšana vienlaicīgi ir iespējama (CO₂ piesaistes palielināšana īstermiņā, aizsargājamo teritoriju platības palielināšana, bioekonomikas veicināšana).
- Klimata politikas kontekstā ZIZIMM regulas priekšlikums ir vērsts uz 2030. gada mērķi, tomēr attiecībā uz CO₂ piesaisti ir svarīgi ņemt vērā meža CO₂ piesaistes potenciālu ilgtermiņā.
- Stratēģijā iezīmēts vēlamais nākotnes meža apsaimniekošanas modelis, kas pārkāpj subsidiaritātes principu un dalībvalsts iespēju katrā situācijā izvēlēties piemērotāko meža apsaimniekošanas paņēmienu un mazina ES mežsaimniecības konkurētspēju globālā līmenī.

Zemkopības ministrija

ES Meža stratēģija 2030

- Ideja radīt papildinātu Forest Europe procesa indikatoru sistēmu un tiesību akta priekšlikums par meža novērošanas, ziņošanas un datu vākšanas ietvaru var radīt papildus administratīvo slogu izmaksas datu sagatavošanai.
- Piesardzīgi vērtējama iniciatīva iesaistīties sertifikācijas procesos ES līmenī - sertifikācijas joma būtu jā saglabā brīvprātīga.
- Priekšlikums, kā uzlabot regulējumu, kas vērsts pret atmežošanu un meža degradāciju Pasaulē – šobrīd ir publicēts regulas projekts.

Zemkopības ministrija

Atmežošanas novēršanas regulas priekšlikums

- Aizliegt ES tirgū nonākt produktiem, kas iegūti uz atmežotām platībām
- Ietver lauksaimniecības produktus un koksnes produktus (atsevišķi pielikumi)
- Plānots šajā jaunajā regulā iekļaut esošās Koksnes regulas nosacījumus, bet paplašināti.
- Pašlaik analizējam, bet jau pašlaik var identificēt virkni bažu un iebildumu

Zemkopības ministrija

Citas ES līmeņa iniciatīvas, kas ietekmēs meža īpašniekus

- Mērķu sasniegšanai tiek izmantotas arī vien jaunas jomas, lai ietekmētu zemes īpašnieku rīcību, piemēram, ilgtspējīga finansējuma jomas (taksonomijas) attīstība, kur tiek iezīmēts vēlamais zemes apsaimniekošanas virziens un metodes.
- Meža biomasas ilgtspējības regulējums (Atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanas direktīva) ir joma, kur ar katru soli priekšlikums grozījumiem iet detālāka regulējuma virzienā un sāk iejaukties meža apsaimniekošanas metožu izvēlē, ierobežojot iespējas izvēlēties konkrētajā situācijā piemērotāko risinājumu.
- Ir skaidrs, ka piedāvātie ES likumdošanas priekšlikumi būtiski ietekmēs zemes īpašniekus Latvijā, bet ietekmes apmērs šobrīd nav nosakāms.

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

Mājas lapa: www.zm.gov.lv